

מה אומרות המפלגות:

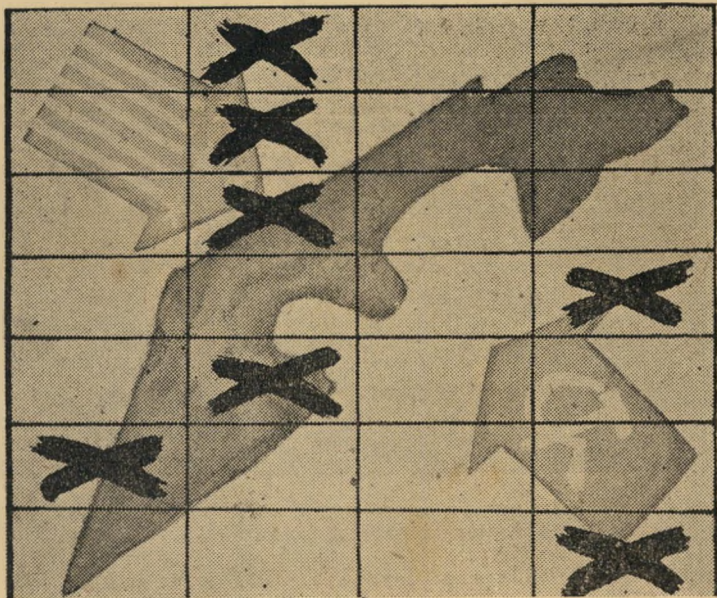
תלות נלויה
באמריקה

תלות באמריקה
חתת סיסמא של
איהודרות

נייטרליות

תלות נלויה
ברוסיה

המדינה בעולם

- מפא"י
- דתיים
- חרות
- מפ"ם
- פרוגרס
- צ.כ.
- מק"י

בעולם הצועד בעינים פקוחות לקראת מלחמת עולם שלישית, העלולה לפרוץ בעוד 10 שנים, 5 שנים או אף בשנה הקרובה, הופכת תלותה של מדינת ישראל במעצמות זרות לבעיה עיקרית, אף כי רוב המפלגות מתעלמות מנקודה זו בתמולתן (מתוך חשבון שהיא "רחוקה" מדי כדי לעניין את הבוחר הרגיל.

יתר על כן: כמעט כל המפלגות מסלפות בכחונה ברורה את עמדתן האמיתית בנקודה זו. הסיבה: מלחמתו הממושכת של הישוב העברי בממשלה הבריטית הקולוניאלית השאירה אחריה רגישות רבה דוקה במקום זה. אף מפלגה אינה מעיזה לאמר בגלוי שהיא דוגלת בהשתעבדות המדינה למעצמה זרה, או אף מוכנה להשלים עם מצב כזה.

הגנה ונפט. עד לפני שנתיים בערך לא היתה אף מעצמה מעונינת באופן חיוני באוריינטציה המדינית של ארצות המרחב. הסיבה: המחנה הערבי קיבל את ההשקפה הבריטית שאין אפשרות לצורך להגן על המרחב במלחמת העולם השלישית.

השקפה בריטית זו סולקה ע"י ההשקפה האמריקאית, ששמה את הדגש על חשיבות הנפט של המרחב, תבעה את הגנת המרחב בכל מחיר. התוצאה: התערבות גוברת והולכת של האמריקאים בענייני הפנימיים של המרחב (כולל יחסי ישראל-ערב) ולחץ גובר והולך על כל מדינות המרחב מצד וושינגטון.

מצבה של מדינת ישראל כמדינה ציונית עדין ביו"ת, מכיוון שמפעל קיבוץ-גלויות תלוי במידה מסוימת בשיתוף-פעולה מצד שני המחנות היורכים בעולם.

התלות באמריקה: כסף. בשנת 1950 נפער חור של 89.6 מיליון ל"י במאזן המסחרי של המדינה. שאי אפשר היה לסתמו באמצעים מקומיים. כל הכסף הזה בא מארצות הגוש המערבי, ברובו המכריע מארצות-הברית, בצורה של תרומות למגביות, שחרור יתרות ל"ש, הלוואות ויבוא ללא תשלום. עם המשכת קיבוץ-הגלויות הולך חור זה ומתרחב.

זרימת כל ההון הזה לכיסי המדינה תלויה ברצונה הטוב של ארצות-הברית. ממשלת וושינגטון יכולה להנחית מכת-מוות למפעל קיבוץ-גלויות (ולמשק היש-ראלי בכללו) ע"י סירוב לתת הלוואות נוספות, ע"י איסור להוציא כסף מן המדינה (כנהוג בישראל עצמה). היא יכולה להנחית מכה לא פחות קטלנית ע"י אמצעי פשוט עוד יותר: סירוב לנכות את התרומות למגביות מחשבון מסי-הכנסה של התורמים.

התלות בברית-המועצות: עולים. אף כי ברית המועצות מביטה מאז היוחסדה בעין רעה על הציונות, לא אסרה עד כה איסור מוחלט את העליה לישראל מארצות אירופה המזרחית, הכפופות למרר-היה. אם יבוא איסור כזה, תיחסם העליה מארצות אירופה לחלוטין, ויישאר רק מקור-העליה מארצות-ערב.

לדימוקרטיה-עממית-ישראלית מאשר למבצרי-אימפריאליסטי-ישראלי. יתרון נוסף: אפשרות-מה לקשור מחדש את הקשרים בין הישוב העברי בישראל לבין הקבוץ היהודי בברית המועצות (השני בגודלו בעולם) ובארצות ארופה המזרחית.

המגרעות: ניתוק ודאי של הקשרים עם יהדות אמריקה, ניתוק הספקת הכסף מכיסייה.

נייטרליות: אין כל ספק שאין באפשרותה של מדינת ישראל לקיים — לבדה — נייטרליות מעשית כל שהיא במאבק העולמי.

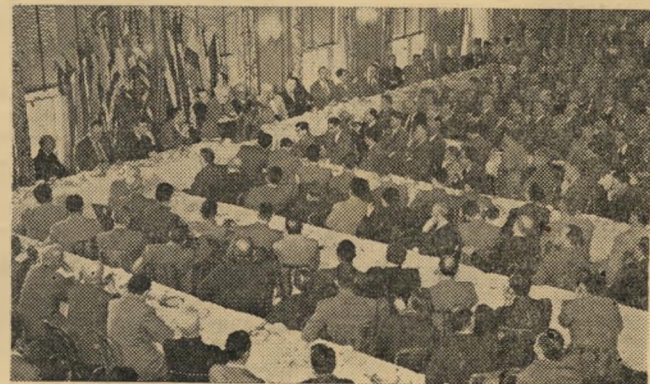
הנתונים לנייטרליות כזאת: כלכלה לאומית שאי נה זקוקה להון זר; הכשרון הצבאי למנוע כל פלישה של מעצמה עולמית, או לגרום לכובש זר אבידות שתהפוכנה את הפלישה לבלתי-כדאית. שתי הסגולות גם יחד, חסרות לחלוטין למדינת ישראל.

מיעוט של הוגי-דעות במדינה סבור כי אפשר ליצור תנאים לנייטרליות כזאת במקרה שמדינת ישראל תמצא בסיס לשיתוף פעולה מרחיק-לכת עם ארצות ערב במסגרת של כלכלה אחידה ומערכת-הגנה אחידה של כל ארצות המרחב ותוך הצטרפות למחנה נייטרלי גדול יותר של ארצות אסיה הדרו-מית (פאקיסטאן, הודו, אינדונסיה). מיעוט זה אינו מהווה מפלגה, ואף מפלגה לא קיבלה תכנית כזאת. לפיכך אין השקפה זו יכולה לעניין את הבוחר בשעה שהוא שם את פתקו בקלפי.

המערב לידי הבריטים, אשר רוב הישוב ענדו זוכר להם שנאת-נעורים, ביחוד בענייני צבא. הצטרפות למחנה הסובייטי: היתרון: מצב נוח יותר לאוכלוסית המדינה במקרה של פלישה סובייטית, שמפקדיה יתחסו בעדינות רבה יותר

הפנים לרוסיה: גולדה במוסקבה.

התזות באמריקה: כסף למגביות ודאוצר.

ישנה במדינה השקפה אחרת, המקשטת אף היא בסיסמאות של נייטרליות (איהודרות). השקפה זו היא, במידה רבה, אחיות-עיניים מוסכמת, לגווחיות כל הצדדים, הבאה להלביש מצב של תלות עקרונית בארצות-הברית בלבוש פופולרי יותר. לפיכך תלויה סיסמה זו בהסכמת המדינאים האמריקאים, שהיו מוכנים, עד כה, לקבלה הסיבה: אי רצונם לגרום קשיים רבים מדי ביחסים בין ישראל וארצות-העליה באירופה המזרחית, אי-רצונם לגרום קשיים לעצמם ביחסים עם קהל-הבוחרים היהודי בארצות-הברית עצמן.

המסקנה: אדם הרוצה כי מדינת ישראל תצ"ט טרף לגוש הסובייטי, חייב לתת את קולו לאחת משתי המפלגות הדורשות זאת: מק"י או מפ"ם. אדם הרוצה כי מדינת ישראל תצטרף לגוש האמרי-קאי, יכול לבחור בין כל שאר המפלגות (מפא"י, פרוגרסיביים, דתיים, צ"כ, חרות) אשר ההבדל היחיד ביניהן, מבחינה זו, הוא הבדל של הדגשה וניסוח.

התזות ברוסיה: עליה ממזרח אירופה.

הפנים לאמריקה: בני-גוישי-נפט.

הבוחר הישראלי חייב בהחלטו על בעיה זו, לשקול היטב את המעלות והמגרעות, של הצטרפות לאחד משני הגושים:

הצטרפות למחנה האמריקאי: היתרון: דריסת רגל בחדר-הקופה של העשירי בין שני המחנות העולמיים, חיווק היחסים בין המדינה ויהדות אמ"י ריקה (הקבוץ היהודי הגדול בעולם). המגרעת הבר-לטת: אין כל ספק שאם תפרוץ מלחמת-העולם בשנים הקרובות תשתמש אמריקה במרחב כבסיס להסתת פצצות אטומיות לברית המועצות, תכריח בזאת את ברית המועצות לפלוש למרחב ולכבוש את כל ארצותיו. לפי כל הדעות הצבאיות אין המערב מסוגל לעצור פלישה סובייטית כזאת לפני תעלת סואץ. ולדעת רוב אנשי-המקצוע יוכלו הסו-בייטים להגיע בקלות יחסית לפחות עד גבולות לוב וסודאן, אולי גם עד לחופי מארוקו וסימאלי.

גורם רגשי: נראה כי הגנת המרחב תימסר ע"י